

ששה בוגרי בצלאל בארכיטקטורה הגישו פרוייקט גמר בנושא כביש חוצה ישראל ■ העבודות מתייחסות למחלפים וכבישי הרוחב כבסיס למרכזי תחבורה, תעשייה, מסחר, תרבות וחינוך ■ לידיעת היוזמים

מחלף עם חזון

הפרוייקט. הקיר והחלל שהוא יוצר מפרידים ומפגישים בין שתי צורות הנוף שבתוכן נמצא הבניין. על הרופן המערבית של הקיר נשענים אולמות התערוכה ועל הרופן המזרחית ממוקמים אולמות הכנסים והתרבות המאפשרים ליצרות להשתלב בבניין.

המיקום המיוחד וההשתלבות בנוף נותן לבניין גם ערך ויזואלי כמו שקיים בפסל סביבתי.

חגית ישראל בחרה להתייחס לכביש מס' 45, כביש רוחב שיחצה את חוצה ישראל ועובר דרך נתב"ג. ישראל תכננה מערכת תחבורה ציבורית פנים ארצית תוך התייחסות אל שדה התעופה כמרכז. הרעיון של ישראלי הוא ליצור מיפרק תחבורתי שיגיעו אליו ברכב פרטי וממנו אפשר יהיה להמשיך בתעופה או ברכבת. הפרוייקט משלב שלושה אלמנטים - כלי רכב (במפלס התחתון), רכבת (במפלס העליון) ומטוסים. תחנת הרכבת היא גם הכניסה לשדה התעופה. שדה התעופה מתחיל במעבר ראשי מטרמינל הרכבת לבניין ראשי.

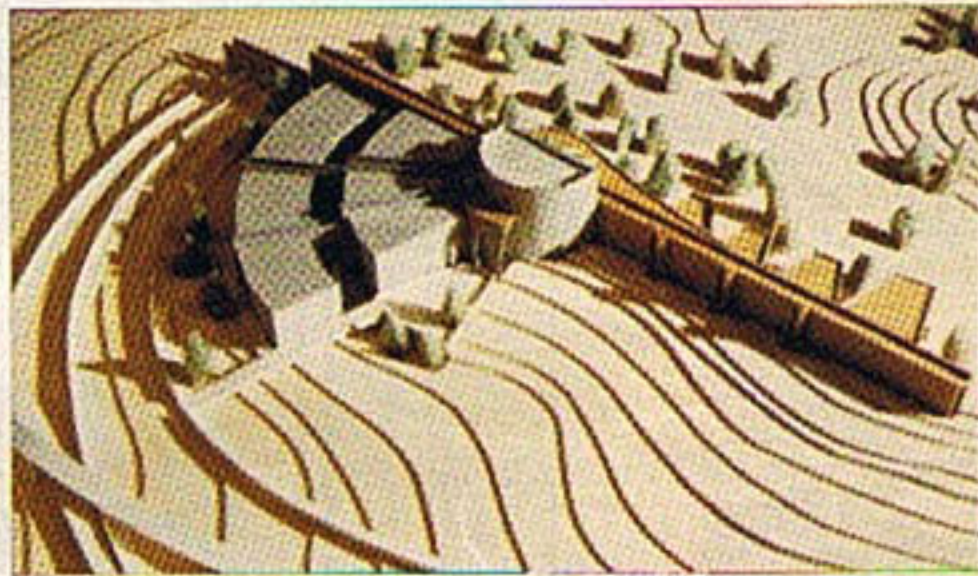
נורית אנמון ניסתה לפתור בעיות של נוף ושטח שיווצרו באיזורים בהם יוקמו תחנות דרכים. הפרוייקט שלה הוא נסיון לחיבור תחנת דרכים עם

הצעות לפרוייקטים. טל אייליניסיס תכננה מחלף כבסיס לאזור תעשייה, חינוך ופארקים. אייליניסיס התייחסה למחלף ראש העין, צומת חוצה ישראל עם חוצה שומרון, וניסתה למצוא פתרון לניצול השטח העצום שתחתיו ולידו. היא שילבה מבנים לתעשיות עתירות ידע עם מבני חינוך וביניהם שטחי פארק

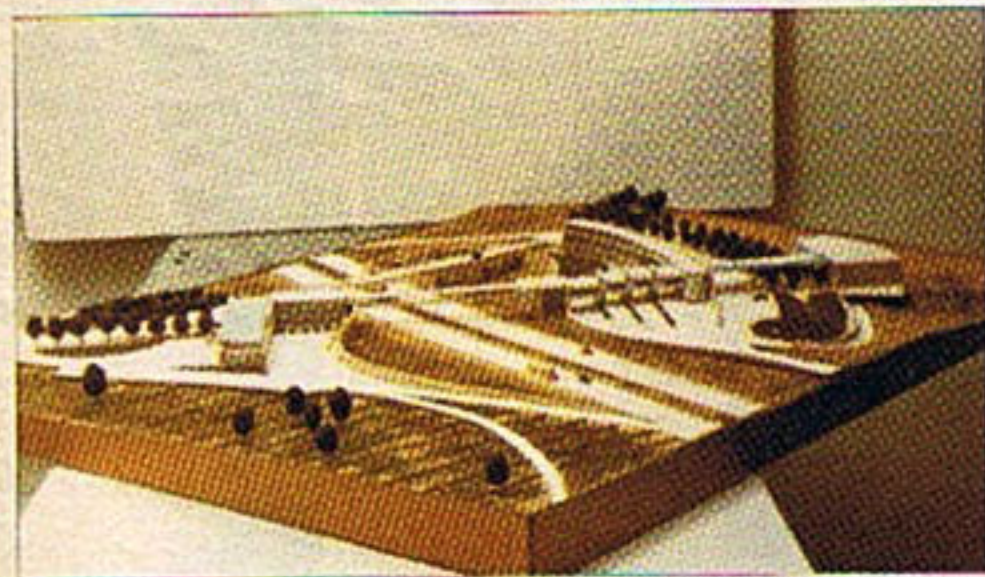
מחלקה לארכיטקטורה של האקדמיה לאמנות בצלאל, לא מחכים להשלמת כביש חוצה ישראל. מבחינתם הכביש כבר סלול. מה שנשאר זה לטפח את המחלפים. שלמה אהרונסון, אדריכל נוף, האדריכל הראשי של פרוייקט הכביש, יום את רעיון הפרוייקט במסגרת עבודתו כמורה לארכיטקטורה בצלאל. אהרונסון

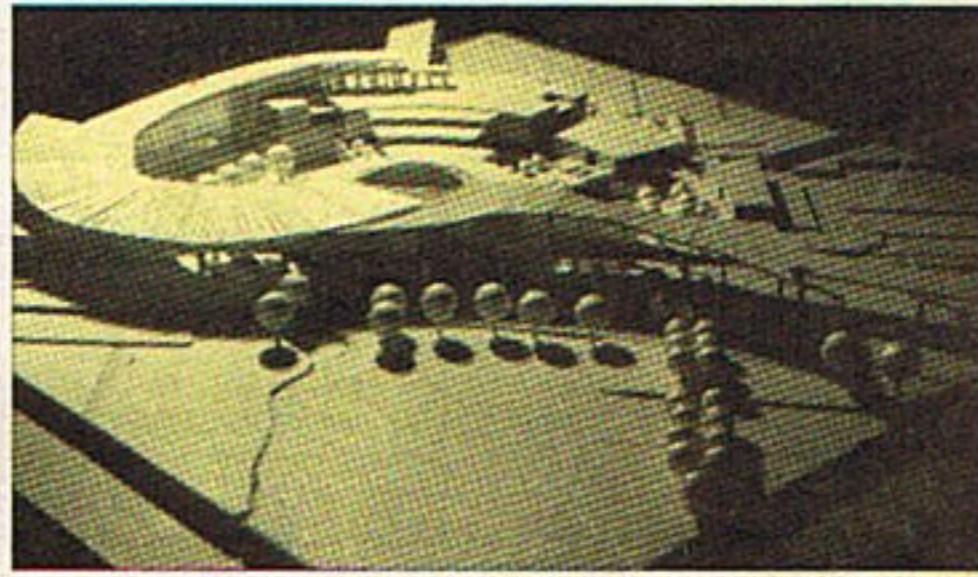
אזור תעשייה, חינוך ופארקים במחלף ראש העין. טל אייליניסיס

מרכז תערוכות וכנסים ליד מחלף בן-שמן. מורן פלמוני

תחנת דרכים משולבת בצומת. אזור ייעור ונופש. נורית אנמון

תחנת רכבת כחלק ממערכת תחבורה ציבורית. חגית ישראל

צומת של הכביש. המטרה היא להגיע לחיסכון בשטח, בהוצאות וניצול הכביש הנוסף. אנמון תכננה תחנת דרכים המשולבת בצומת ומיועדת לאיזור של ייעור ונופש.

עדי רוז בחרה את קלקיליה וכפר סבא כנושא לפרוייקט שלה. כיום אין כל קשר בין שתי הערים השכנות. עם סלילת הכביש תיווצר במקום מציאות חדשה ואיתה הודמנות למצבי טפגש בין הערים. רוז מציעה מרכז לפעילות מסחרית ותרבותית עם אפשרויות תעסוקה שישרת את שתי הערים וייצור אינטראקציות חדשות ביניהן.

אורי בן דודר תכנן מרכז תחבורה בראש העין, לרכבות ואוטובוסים.

לסיכום, אומר יאיר אביגדור, נראה שהפרוייקט

פתוחים. לדבריה, אותם מאגרי ידע יוכלו לשמש גם את התעשיות וגם את החינוך.

הרעיון המרכזי הוא לנצל את השטח בשני משורים עיקריים - למעלה הכבישים ולמטה המבנים. התוצאה הסופית היא מבנים שעל גנותיהם עובר כביש. לפי התכנון תהיה הפרדה מוחלטת בין הקונסטרוקציה של הכבישים לזו של המבנים.

מורן פלמוני תכנן מרכז תערוכות וכנסים במחלף בן-שמן. המחלף יפגיש את הכביש עם כביש מס' 45, שמסלולו בין ת"א לירושלים. המפגש הזה יהפוך את המחלף לעסוק ביותר במדינה. הנגישות, הנוחה, הקירבה לנתב"ג והערך הנופי של המקום, הביאו לרעיון. המרכז מתוכנן לגבעת חדיר הצמודה למחלף.

נתן לסטודנטים של השנה החמישית (בשנת הלימודים שהסתיימה), כפרוייקט גמר, לתכנן רעיונות שישתלבו בכביש חוצה ישראל.

אהרונסון ועוזריו, האדריכלים יאיר אביגדור ומתי רוזנשטיין, הסבירו, כי הכביש הוא אלמנט הבינוי הגדול ביותר שנבנה במדינה. לצד הבעיות שהכביש מתוכנן לפתור בתחומי התחבורה והתעסוקה, הקמתו מעלה בעיות וצרכים חדשים. לדבריהם, לכביש תהיה השפעה עצומה על ההתפתחות האורבנית של הערים והאזורים הסמוכים אליו, במיוחד בסמוך למחלפים. הכביש יגרום לשינוי כל מערך התחבורה והנגישויות במדינה ובנוסף תהיה לו השפעה על החקלאות, התיירות והנחף. כתוצאה מסלילת הכביש יהיו שטחים עצומים שאפשר לנצלם לשימושים מסחריים,